

господарство, пошта та кур'єрська діяльність (5,3%); оптова та роздрібна торгівля, ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів (4,5%); переробна промисловість (1,6%); добувна промисловість і розроблення кар'єрів (1,3%); постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (1,3%); мистецтво, спорт, розваги та відпочинок (1,0%); водопостачання, каналізація, поводження з відходами (0,9%); інформація та телекомунікації (0,8%); тимчасове розміщення й організація харчування (0,5%); діяльність екстериторіальних організацій і органів (0,5%); інші (0,3%).

Список бібліографічних посилань:

1. Борецкий А. В. Обстановка совершения преступления как элемент криминалистической характеристики торговли людьми / А. В. Борецкий, Б. Т. Жузбаев // Экономика, социология и право. – 2015. – № 12-1. – С. 100-103.

2. Муратшина С. Н. Криминалистическая характеристика расследования коррупционных преступлений / С. Н. Муратшина // Международный научный журнал «Инновационная наука». – 2015. – № 5. – С. 119-122.

3. Криминалистика: [учебник для вузов. 2-е изд., перераб. и доп.] / Т. В. Аверьянова, Р. С. Белкин, Ю. Г. Корухов, Е. Р. Россинская; под ред. заслуженного деятеля науки РФ, проф. Р. С. Белкина. – М. : Норма, 2006. – 992 с.

4. Тарасик Н. М. Экономические и криминалистические особенности механизма коррупционных преступлений / Н. М. Тарасик, Т. Ю. Прокофьева, А. М. Кустов // Успехи в химии и химической технологии. – 2014. – Том XXVIII. – № 7 (156). – С. 85-87.

УДК 343.157.3

Людмила Михайлівна СОЛОВЙОВА,

старший викладач кафедри юридичних дисциплін Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ
ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-0886-1425>

ПЕРЕГЛЯД СУДОВИХ РІШЕНЬ ЗА НОВОВІЯВЛЕНИМИ ОБСТАВИНАМИ

Перегляд судових рішень за нововиявленими обставинами – це усталений вид перегляду, який існував завжди і залишався за будь-яких судових реформ.

Проведення за нововиявленими обставинами – це стадія кримінального процесу, у якій суд, котрий першим допустив помилку внаслідок незнання про існування певних обставин, відновлює

провадження у справі, за результатами якого змінює власне попереднє рішення або залишає заяву про перегляд без задоволення [2].

Питання перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами не є новими в теорії кримінального процесу України – про це говорять численні праці вітчизняних та зарубіжних вчених, серед яких: В. С. Баскакова, Н. Р. Бобечко, М. П. Ведищев, М. М. Ковтун, Т. Л. Оксюк, Н. П. Ольшанська, І. Б. Михайловська, Н. П. Сиза, Я. Є. Філев та ін. Однак досі залишається недослідженою низка питань, що виникають при практичному застосуванні норм чинного КПК України щодо перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами.

Підстави для здійснення кримінального провадження за нововиявленими обставинами визначені ст. 459 КПК України – це судові рішення, що набрали законної сили.

Нововиявленими обставинами визнаються: штучне створення або підроблення доказів, неправильність перекладу висновку і пояснень експерта, завідомо неправдиві показання свідка, потерпілого, підозрюваного, обвинуваченого, на яких ґрунтується вирок; скасування судового рішення, яке стало підставою для ухвалення вироку чи постановлення ухвали, що належить переглянути; інші обставини, які не були відомі суду на час судового розгляду при ухваленні судового рішення і які самі по собі або разом із раніше виявленими обставинами доводять неправильність вироку чи ухвали, що належить переглянути.

Перегляд судових рішень за нововиявленими обставинами у разі прийняття нових законів, інших нормативно-правових актів, якими скасовані закони та інші нормативно-правові акти, що діяли на час здійснення провадження, не допускається.

Право подати заяву про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами мають учасники судового провадження протягом трьох місяців після того, як особа, яка звертається до суду, дізналася або могла дізнатися про ці обставини.

Перегляд за нововиявленими обставинами виправдувального вироку допускається лише протягом передбачених законом строків давності притягнення до кримінальної відповідальності.

Заява про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами подається в письмовій формі (вимоги до неї визначені ст. 462 КПК України) до суду тієї інстанції, який першим допустив помилку внаслідок незнання про існування таких обставин, крім випадку, передбаченого частиною третьою цієї статті.

Відкривається кримінальне провадження за нововиявленими обставинами, суддя надсилає учасникам судового провадження копії ухвали про відкриття провадження, заяви про перегляд і призначає дату, час та місце судового засідання, про що повідомляє зазначених осіб.

Особа, яка подала заяву про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами, має право відмовитися від заяви до початку

судового розгляду. У разі прийняття відмови від заяви суд закриває кримінальне провадження за нововиявленими обставинами, про що постановляє ухвалу. Особа, яка відмовилася від заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами, не має права повторно звертатися до суду з такою самою заявою з тих самих підстав.

Заява про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами розглядається судом протягом двох місяців з дня її надходження згідно з правилами, передбаченими КПК України для кримінального провадження в суді тієї інстанції, яка здійснює перегляд.

Суд має право скасувати вирок чи ухвалу і ухвалити новий вирок чи постановити ухвалу або залишити заяву про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами без задоволення. При ухваленні нового судового рішення суд користується повноваженнями суду відповідної інстанції.

За результатами перегляду судового рішення за нововиявленими обставинами Верховний Суд може також скасувати судові рішення (судові рішення) повністю або частково і передати справу на новий розгляд до суду першої або апеляційної інстанції.

Судове рішення за наслідками кримінального провадження за нововиявленими обставинами може бути оскаржене в порядку, передбаченому КПК України для оскарження судових рішень суду відповідної інстанції. З набранням законної сили новим судовим рішенням втрачають законну силу судові рішення інших судів у цьому кримінальному провадженні [1].

Підсумовуючи, можна зробити висновок, що з прийняттям останніх змін (№ 2147-VIII від 3. 10. 2017 р.) до Кримінального процесуального кодексу було введено прогресивні зміни у перегляд судових рішень у зв'язку з нововиявленими обставинами. Однак, незважаючи на це, залишається ще низка проблем, які потребують відповідного реагування з боку органів, яким надано право законодавчої ініціативи для усунення прогалин та колізій у встановленому порядку для цього виду провадження.

Список бібліографічних посилань:

1. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4651-17/print1509614386054336>.

2. Лобойко Л. М. Кримінальний процес [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/1342051155993/pravo/provadhennya_novoviyavlenimi_obstavinami.